

Фросина ТАСНЕВСКА-РЕМЕНСКИ

“
*Umot neka
t i b i d e v o d a ~*
”

Мајкл А. Димитри, современ Македонец (и покрај навидум грчкото име), нуди своја теорија за потеклото на античките Македонци. Тој прво го разгледува грчкиот став кон името на Македонците, значело "високите" или "планинците" кои дошле од планините за да ги освојат низините, или "високи планини", што повторно е референца за нивната оригинална локација. Тој претполага "полесно одбранлива и најверојатна деривација за името Македонија", која лежи во "праисторијата".

Димитри вели дека "...во текот на овој период, во многу делови на светот, главното божество кое го обележале тогашните цивилизации, додека се учеле како да ја култивираат, населат и скротат земјата на која живееле, била земја која тие ја персонафицирале во божица". Оваа земјена божица била таа која, како мајка, им носела богати жетви, стада и покриви над главите, кои им биле неопходни за опстанок. За возврат на нејзините благослови, голем дел од овие култури ја именувале својата земја според нивната верзија на оваа Мајка Земја. Добро поз-

нат пример за ова е Италија, чие име потекнува од Италија, античката Мајка земја на тој полуостров. Во индоевропските јазици, каде спаѓа и македонскиот, основата "Ма" често е асоцирана со "женственост, жена и мајка". Примерите за ова се "матер" на латински, "мадре" на шпански, "мама" на англиски и "мајка" на македонски. Исто така, основата "дон" значи "подарок". Примерите се "додаре" на латински, "дар" на шпански, "донате" на англиски и "донесе" на македонски. Ако го додадеме зборот "мајка" на основата "дон", со типичниот индоевропски завршеток на именките "-иа" ќе добиеме "македониа" или Македонија. Името Македонија значи потекнува од праисторијата и неговото значење е "Подарок на Мајката".

Постојат и други докази кои би ја поткрепиле оваа теорија, како што се, написите во кои македонската Мајка-земја е нарекувана "Ма". Исто така, постојат и историски референци, стари неколку милениуми, во врска со народот наречен "Македонци".

Употребата на името "Македонци", кога станува збор за луѓето од македонските територии, е евидентирана во архивските документи на средниот век. Поголемиот дел од византиските хроники, вклучувајќи ги и оние на Георгиос

титет", без разлика на нивната земја на потекло. Според Л. Денфорд, од оваа перспектива, може да постојат неколку вида Македонци: оние кои се граѓани на Република Македонија, или оние кои се граѓани на Бугарија, Грција, Албанија, САД, Канада, Австралија итн. Секако дека оваа категоризација ги игнорира македонските граѓани со различен етникум, кои живеат во рамките на Македонија (на пример, Албанци, Власи, Турци, Срби, Роми итн.), кои е можно да имаа определена лојалност кон државата во која живеат. Според Денфорд, во услови на т.н. спор Грција-Македонија, може да помислиме и на друга дихотомија на Македонци: од една страна оние граѓани на Македонија кои живеат, или кои можат да живеат во новата Република Македонија; а од друга страна Македонците кои се грчки граѓани, од кои голем број живеат во Егејска Македонија. "Голем број", затоа што проценката на бројот на овие луѓе во Егејска Македонија се движи од околу 20.000 (грчки извори), повеќе од 300.000 (меѓународни извори), до околу 1.000.000 (македонски извори). Доколку ја земеме средната проценка како најверојатна, тогаш Егејските Македонци со грчко или со друго граѓанство се бројни барем колку и во САД, Канада и особено во Австралија,

ИМЕТО МАКЕДОНЕ

Монахос, Лав Ѓакон, Иван Геометар, Ана Конмена и Кадрин, спомнуваат "македонски Словени". Слично на ова, придавката "македонски" се користела уште од почетокот на средниот век во народните песни, а и воопшто во фолклорот. Името Македонија се спомнува, исто така, и во првото писмо на Апостол Павле на Солуњаните (три пати), во второто писмо на Колосјаните (пет пати), како и на Римјаните и на Тимотеј (во нив

како што се и во Грција.

Денфорд истакнува дека од антрополошки поглед релативно блискиот датум на создавање на македонската држава и на конструкцијата на македонската нација, не значи дека, како што тврдат грчките националисти, македонскиот народ е "вештачки", додека грчкиот народ е "природен". Тој му дава задача на грчкиот владин историчар Кофос да се изјасни за она што тој го

Ако "Скопје" се признае како "Република Македонија", тогаш сè што е македонско, особено славните подвизи на Александар Македонски нема повеќе да бидат дел од грчката историја и цивилизација.

по еднаш), а и во првата книга на Макавејска, гл.1 стих 1.

Колку Македонија и да не беше слободна и независна во османлиско време, сепак во сите акти стои дека во изјавите на сите државници на сите балкански држави, вклучувајќи ја и Грција, како и велесилите, од првите релевантни извештаи па сè до крајот на периодот одреден за истражување, постојано и во секоја прилика за македонската област се користи името Македонија.

Лоринг Денфорд го употребува терминот "Македонец", за да се однесува на луѓе со "македонски национален иден-

смета како погрешна употреба на поранешната теорија за природата на националниот идентитет во неговата поддршка на грчката кауза. Кофос тврди дека македонскиот национален идентитет е единствено "замислен" (употребувајќи ја терминологијата на Бенедикт Андерсон), додека грчкиот национален идентитет е "вистински". Исто така, Денфорд расправа дека и македонскиот национален идентитет и грчкиот национален идентитет се еднакво изградени.

Централниот проблем во расправата меѓу Грците и Македонците, Денфорд го гледа во тоа што два различни нацио-

нални идентитета и култури биле изградени од иста суровина, од ист збир на моќни национални симболи. Тој смета дека додека една територија треба да биде заемно ексклузивно поседување од една или од друга држава-конкретно село, може да биде лоцирано единстве-

ова, може да постои Македонија која е независна држава и Македонија која е регион во друга држава. Тој смета дека такво решение може да предизвика одредени забуни, но верува дека е поволно за непризнаените Македонци кои не се Грци да им се овозможи правото да

лу 2.000 тома, кои ги опфаќаат извештаите на Османлиското царство, 154 тома се однесуваат само на - како што стои на корицата на секој том - односите во 'Македонија'. Првите документи потекнуваат од 1867 година, значи од времето на пруското Министерство за надворешни работи во рамките на северно-германскиот сојуз. Би било апсурдно да се обвинат тогашните служби во Германија дека сами го измислиле ова име, целосно неповрзано со реалните состојби и со неговата употреба од другите европски сили.

Од грчко националистичко становиште употребата на името "Македонија" од страна на "Република Скопје" претставува нешто многу посериозно од узурпација на грчката историја, култура и идентитет. Тоа значи дека деловите на Македонија кои се наоѓаат во другите земји треба, исто така, да ѝ припаѓаат на "Република Скопје". Со други зборови тоа значи дека постојат територијални претензии кон грчка Македонија (Егејска Македонија), и според тоа, претставува директна закана за интегритетот на грчката држава. Грчките коментатори укажуваат на различни докази за да ги поткрепат своите гледишта дека "Република Скопје" има иредентистички намери во однос на грчката територија. Покрај бројните "докази", Грците сметаат дека скопската загриженост за човековите права на непостоечкото "македонско" малцинство во Грција е само изговор за нивните неосновани иредентистички барања за грчка Македонија.

Според Грците, употребата на името Македонија од "Словените од Скопје" е "злосторство", дело на "плагијат" против грчкиот народ. Со тоа што се нарекуваат "Македонци", овие "Словени од Скопје" го "крадат" или "насилно го земаат" грчкото име; тие ја "проневеруваат" или ја "присвојуваат" грчката култура и наследство; тие ја "фалсификуваат" грчката историја. Ако "Скопје" се признае како "Република Македонија", тогаш сè што е македонско, особено славните подвизи на Александар Македонски нема повеќе да бидат дел од грчката историја и цивилизација. Во име на таквата закана Грците, особено грчките-Македонци, се решени да го бранат своето име од она што сметаат дека е "узурпација" и оттаму "монополизација" од страна на туѓинци.

Пјер Бурдије во својата расправа за "волшебната моќ на именувањето" нагласува дека "моќта да ставиш име е една од најелементарните форми на политичка сила, бидејќи ја вклучува силата која го оживува она што е именувано. Уште поинаку, поседувањето на едно име - правото на идентификација со извесно име е еквивалентно на поседувањето на она што е именувано". Така, според него, конфликтот меѓу Грците и Македонците во врска со името "Македонија" е конечна расправа за тоа која група има право на сè што е поврзано со "Македонија", нејзината култура, нејзината историја, и дури, во крајната анализа, со нејзината територија.

Во индоевропските јазици, каде спаѓа и македонскиот, основата "Ма" често е асоцирана со "женственост, жена и мајка". Примерите за ова се "матер" на латински, "мадре" на шпански, "мама" на англиски и "мајка" на македонски. Исто така, основата "дон" значи "подарок". Примерите се "додаре" на латински, "дар" на шпански, "донате" на англиски и "донесе" на македонски. Ако се додаде зборот "мајка" на основата "дон", со типичниот индоевропски завршеток на именките "-иа" ќе се добие "македонија" или Македонија. Името Македонија значи потекнува од праисторијата и неговото значење е "Подарок на Мајката".

но во Грција или во Македонија - не само што две култури можат да коезистираат на едно место, туку два различни народа со две различни националности можат да делат исто име. Оттука тој вели дека може да има два вида Македонци, Грци и не-Грци. Слично на

се идентификуваат себеси како Македонци.

Ханс Лотар Штепан, германски дипломат и автор на импозантното дело "Македонскиот јазол", истакнува дека "...во самото Министерство за надворешни работи на Република Германија, од око-

Ц И МАКЕДОНИЈА

